

AS “SEB banka” klientu rīkojumu izpildes politika

Satura rādītājs

1.	Ievads	2
2.	Darbības joma.....	3
2.1.	Klienti, uz kuriem attiecas šī Politika.....	3
2.2.	Teritorijas, uz kurām attiecas šī Politika	4
2.3.	Finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas šī Politika	4
2.4.	Pakalpojumi, uz kuriem attiecas šī Politika	4
2.5.	Galvenā prioritāte - godīga rīcība	4
3.	Labākās izpildes pamatprincipi	4
3.1.	Izpildes faktori.....	4
3.2.	Izpildes kritēriji	5
3.3.	Izpildes vietas.....	5
3.4.	Izpildītāja statuss.....	6
4	Labākās izpildes principa piemērošana atbilstoši Klienta statusam.....	6
4.1.	Privāts klients.....	6
4.2.	Profesionāls klients.....	7
4.3.	Darījumu attiecību kritēriji	7
5.	Labākās izpildes principa ievērošana praksē.....	8
5.1.	Privātie klienti.....	8
5.2.	Profesionālie klienti	8
5.3	Atšķirīgi scenāriji	9
5.3.1.	Konkrēti klientu norādījumi	9
5.3.2.	Rīkojumu apstrāde	9
5.3.3.	Cenu pieprasījums (RFQ) un cenas, par kurām izpildāmi rīkojumi	10
5.3.4.	Ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumi	11
6.	Izpildes vietas / Darījumu partnera izvēle	11
7.	Pārvaldības principi	12
8.	Labākās izpildes principa piemērošanas pierādīšana	12

I PIELIKUMS: Finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas šī politika

PIELIKUMI PĒC DARĪJUMU VEIDA:

- A. Akcijas
- B. Obligācijas, procentu likmju mijmaiņas līgumi, procentu likmju iespēju līgumi
- C. FX (valūtas maiņas atvasinātie finanšu instrumentu darījumi)
- D. Fondu daļas
- E. Citi ieguldījumu produkti

1. Ievads

- 1.1. Šī Rīkojumu izpildes politika ir apstiprināta, lai nodrošinātu to, ka AS "SEB banka" (SEB), izpildot klientu rīkojumus vai slēdzot darījumus klientu vārdā, ievērojot Finanšu tirgus instrumentu direktīvas 2014/65/ES 27. panta, vietējo tiesību aktu, kas pieņemti, pamatojoties uz direktīvu attiecīgajās jurisdikcijās, un ar direktīvu saistītās deleģētās regulas 2017/576 (turpmāk kopā – "MiFID II") prasības, centīsies sasniegt labāko iespējamo rezultātu ("Labākā izpilde", angl. "Best Execution").
- 1.2. Labākās izpildes principa ievērošana ir prasība, kas uzliek SEB par pienākumu veikt visas nepieciešamās darbības, izpildot savu klientu sniegtos rīkojumus, vai izpildot rīkojumus to labā, nodrošinot klientiem labāko iespējamo rezultātu, kā arī rīkoties klientu interesēs, nododot viņu rīkojumus izpildei citām personām. Tomēr atsevišķos gadījumos SEB nav jāievēro Labākās izpildes princips - piemēram, gadījumos, kad tā faktiski rīkojas kā tirgus darījumu partneris, un/vai uzņemas tirgus cenu izmaiņu risku saskaņā ar darījumu. Neatkarīgi no tā, vai SEB ir pienākums ievērot Labākās izpildes principu, tās primārais pienākums ir vienmēr rīkoties klientu interesēs – godīgi, taisnīgi un profesionāli.
- 1.3. Šī Politika nosaka, kādos gadījumos SEB centīsies ievērot Labākās izpildes principu, kā arī tā praktiskās piemērošanas apsvērumus. Politika nosaka vispārīgos principus un ietver Produktu Pielikumus, saskaņā ar kuriem minētos principus piemēro konkrētām finanšu instrumentu kategorijām.
- 1.4. Ja vien klients nav sniedzis īpašus norādījumus par viņa rīkojuma izpildi, SEB darbinieki piemēros Politikā izklāstītos principus klientam visatbilstošākajā veidā, ņemot vērā attiecīgā brīža apstākļus. Šajā dokumentā izklāstītie principi ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka SEB standarta situācijās rīkojas klienta interesēs un ievēro Labākās izpildes principu. Neskatoties uz to, ka SEB veiks visus pasākumus, kas ir nepieciešami, lai sasniegtu klientam vislabāko rezultātu, tas nenozīmē, ka ikvienā gadījumā tiks nodrošināta vislabākā cena, drīzāk – tiks nodrošināta labākā cena, ko var pamatoti sasniegt, ņemot vērā izpildes procesa laikā pieejamo informāciju.
- 1.5. Gan šī Politika, gan citi dokumenti, kuri attiecas uz SEB Labākās izpildes principu, tiks pārskatīti atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai gadījumā, ja radīsies būtiskas izmaiņas rīkojumu izpildes procesā. To spēkā esošās redakcijas atrodas SEB tīmekļa vietnē (www.seb.lv/mifid).
- 1.6. Tiks uzskatīts, ka, veicot darījumus ar SEB vai piešķirot SEB tiesības veikt darījumus klientu vārdā, klienti ir pieņēmuši šīs Politikas noteikumus. Ja klientam ir neskaidrības par Politikas saturu vai tās piemērošanu, aicinām sazināties ar SEB.

1.7. Šaubu gadījumā tiek pieņemts, ka tas, ka attiecīgajā gadījumā SEB nav ievērojusi kādu no šīs Politikas nosacījumiem, pats par sevi nerada attiecīgajai personai tiesības vērsties pret SEB vai kādu no tās darbiniekiem.

1.8. Definīcijas:

Privātie klienti ir tādi klienti, kuriem saskaņā ar *MiFID II* ir noteikts visaugstākais aizsardzības līmenis – parasti šie klienti ir fiziskas personas un mazie uzņēmumi vai personas, kuras ir izvēlējušās tikt uzskatītas par šādiem klientiem.

Profesionālie klienti ir tādi klienti, kuri atbilst *MiFID II* noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz klienta kvantitatīvajiem rādītājiem, darījumu biežumu un/vai pieredzi finanšu tirgos. Saskaņā ar *MiFID II* šiem klientiem pretstatā Privāta klienta statusam, ir noteikts nedaudz zemāks aizsardzības līmenis. Tie ir lieli uzņēmumi vai tādi uzņēmumi, kuri aktīvi darbojas finanšu tirgos, vai personas, kuras vēlas tikt uzskatītas par šādiem klientiem.

Tiesīgiem darījumu partneriem saskaņā ar *MiFID II* ir noteikts viszemākais aizsardzības līmenis. Parasti šie klienti ir regulēti ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji.

Citi šajā Politikā izmantotie termini, piemēram, “Regulēts tirgus”, “Sistemātisks internalizētājs”, “Ārpusbiržas darījums” utt., tiek lietoti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.

2. Darbības joma

2.1. Klienti, uz kuriem attiecas šī Politika

Šī Politika attiecas gan uz SEB Privātiem, gan Profesionāliem klientiem. Tā neattiecas uz Tiesīgiem darījumu partneriem, kas veic darījumus ar SEB, ja vien SEB nav īpaši piekritis izņēmuma gadījumos ievērot Labākās izpildes principu attiecībā uz tiem.

Visi klienti, kuri tiešā viedā sadarbojas ar SEB, ir informēti par Klienta statusu. Ja klientam rodas jautājumi par Klientu statusu, klientam ir jāsaazinās ar savu darījumu vadītāju SEB. Klientiem ir jāņem vērā, ka:

- (a) ne visas SEB filiāles piedāvā veikt darījumus ar pilnīgi visu attiecīgo finanšu instrumentu klāstu vai darījumus ar Privātiem klientiem, un
- (b) šajā Politikā izklāstītie principi var tikt aprakstīti citos dokumentos, kurus SEB slēdz ar saviem klientiem attiecībā uz konkrētiem produktiem un pakalpojumiem.

2.2. Teritorijas, uz kurām attiecas šī Politika

Šo Politiku piemēro gadījumos, kad SEB grupas uzņēmums, kas atrodas Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī, sniedz klientam vai personām, kuras rīkojas klienta vārdā, kādu no pakalpojumiem, uz kuru attiecas šī Politika.

2.3. Finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas šī Politika

Labākās izpildes principu piemēro plašam finanšu instrumentu darījumu klāstam (tostarp atvasināto finanšu instrumentu darījumiem), kā arī pārvedamiem vērtspapīriem, naudas tirgus instrumentiem, ieguldījumu fondu daļām, dažādu veidu atvasinātajiem finanšu instrumentiem u.c. finanšu instrumentiem. Pilnīgs minēto finanšu instrumentu saraksts ietverts I pielikumā. Valūtas maiņas darījumi ar norēķiniem līdz 2 dienām (*spot*), aizdevuma līgumi vai noguldījumi, netiek uzskatīti par finanšu instrumentiem, tādēļ Labākās izpildes principa ievērošanas pienākums uz tiem neattiecas.

2.4. Pakalpojumi, uz kuriem attiecas šī Politika

Šī Rīkojumu izpildes politika piemērojama gadījumos, kad SEB sniedz rīkojumu izpildi klientu vārdā, portfeļa pārvaldības pakalpojumus un kad SEB pati izpilda attiecīgos rīkojumus. Gadījumos, kad, sniedzot portfeļa pārvaldības pakalpojumus, SEB neizpilda attiecīgos rīkojumus pati vai ja SEB saņem un pārsūta rīkojumu citai ieguldījumu sabiedrībai, var tikt piemērotas citas rīkojumu izpildes politikas. Lai iegūtu papildu informāciju, lūdzu, sazinieties ar savu Portfeļa pārvaldnieku.

2.5. Galvenā prioritāte - godīga rīcība

Neatkarīgi no tā, vai konkrētajam darījumam ir piemērojam šī Politika, SEB par savu galveno prioritāti uzskata rīkošanos klientu interesēs – godīgi, taisnīgi un profesionāli.

3. Labākās izpildes pamatprincipi

SEB ir izstrādājusi politikas un procedūras, kuru mērķis ir pastāvīgi nodrošināt vislabākos iespējamus rezultātus saviem klientiem darījumos, uz kuriem attiecas Labākās izpildes princips, ņemot vērā turpmāk noteiktos faktoros, kritērijus un pieejamās izpildes vietas (papildu informācija par katru no minētajiem nosacījumiem ir norādīta zemāk 5. punktā).

3.1. Izpildes faktori

SEB apņemas ņemt vērā vairākus faktoros, tostarp:

- tirgos pieejamās cenas un izpildes vietas, kurām SEB ir piekļuve;
- darījumu izmaksas, tostarp izpildes vietas izmaksas un norēķinu izmaksas;
- izpildes ātrums;
- izpildes un norēķinu iespēja, ko ietekmē tirgus likviditāte;
- darījuma apmērs un veids;
- SEB riski, kas rodas saistībā ar izpildi (tostarp risku ierobežošana un atlikušais risks); un

- jebkādi citi apstākļi, kurus SEB uzskata par atbilstošiem.

Darījumos, kuros SEB uzņemas risku un kuri var tikt izpildīti SEB vai citā tirdzniecības vietā, cena var iekļaut netiešās izmaksas, kas papildus maksām, par kurām jau ir vienošanās ar klientu, atspoguļo SEB darījuma partnera risku un tirgus risku, riska pārvaldīšanas darbības, kredītriska un/vai norēķinu riska uzņemšanās un kapitāla izmaksas prasības. Minētie faktori ir raksturīgi SEB uzņēmējdarbības modelim, un uz tiem neattiecas Labākās izpildes princips, ja vien nav noteikts citādi. Sīkāka informācija ir atrodamā attiecīgajos Produktu Pielikumos.

3.2. Izpildes kritēriji

Nosakot katra iepriekšminētā Izpildes faktora nozīmīgumu attiecībā uz citiem faktoriem, SEB ņems vērā (papildus jebkādiem īpašiem klienta dotajiem norādījumiem, skat. zemāk 5.3.1. punktā minētos) šādus apsvērumus:

- informācija par klientu, tostarp viņam piešķirtais klienta statuss;
- darījuma veids (tostarp tā apmērs un iespējamā tirgus ietekme);
- iesaistītais finanšu instruments;
- izpildes vietas, uz kurām ir iespējams novirzīt darījumu; un
- jebkādi citi apstākļi, kurus SEB uzskata par svarīgiem.

3.3. Izpildes vietas

SEB parasti izpildīs darījumus šādās izpildes vietās:

- Regulētos tirgos un tiem pielīdzināmās izpildes vietās ārpus EEZ;
- Daudzpusējās tirdzniecības sistēmās (*MTF*) un tām pielīdzināmās izpildes vietās ārpus EEZ;
- Organizētās tirdzniecības sistēmās (*OTF*) un tām pielīdzināmās izpildes vietās ārpus EEZ;
- Ar Sistemātisko internalizētāju (*SI*) starpniecību un tiem pielīdzināmās izpildes vietās ārpus EEZ;
- Izmantojot pakalpojumu sniedzēju savstarpēji izveidotos tīklus un citas elektroniskās platformas;
- rīkojumi, kas saņemti no citiem SEB klientiem;
- izmantojot SEB iekšējos likviditātes avotus, kuros SEB būs darījuma partneris;
- ar citu brokeru un tirgus uzturētāju starpniecību; un
- vietās, kas pieejamas citām SEB struktūrvienībām.

Izpildot klienta darījumus, SEB darbinieki izvēlēsies tādas rīkojumu izpildes vietas, kurās viņu ieskatā attiecīgajā brīdī tiks nodrošināts vislabākais iznākums klientam saskaņā ar šo Politiku, tostarp (ja atbilstoši un ņemot vērā jebkādus iespējamus interešu konfliktus) izpildot tos pret pašu SEB, tai rīkojoties Sistemātiska internalizētāja vai cita principāla statusā. Klientu darījumus var izpildīt ārpus Regulēta tirgus, Daudzpusējas tirdzniecības sistēmas vai Organizētas tirdzniecības sistēmas, vienojoties ar klientu.

Klients var pieprasīt SEB pieklūt konkrētai izpildes vietai vai lūgt darījumu izpildīt citā izpildes vietā, lai gan SEB spēju apmierināt jebkuru pieprasījumu var ietekmēt attiecīgie apstākļi, turklāt klienta lūguma izpilde var ierobežot izpildes pakalpojuma apjomu, ko SEB var piedāvāt, vai ietekmēt SEB spēju ievērot Labākās izpildes principu.

SEB veiks visus pasākumus, kas ir nepieciešami, lai nepieļautu nepamatotu diskrimināciju izvēlēto izpildes vietu ziņā. SEB izmantotie kritēriji darījumu veikšanas vietu izvēlei ir aprakstīti sīkāk 6. punktā, un informācija par tās galvenajām darījumu izpildes vietām katrā finanšu instrumentu klasē ir norādīta vietnē www.seb.lv/mifid.

3.4. Izpildītāja statuss

Izpildot klienta rīkojumus vai slēdzot darījumus viņu vārdā, SEB var rīkoties jebkurā no turpmāk minētajiem statusiem, ja vien nav citādas vienošanās:

- kā aģents;
- kā bezriskā principāls, šajā gadījumā vienlaicīgi ar darījuma noslēgšanu ar klientu SEB slēdz atbilstošu darījumu ar izpildes vietu vai trešo personu, tostarp citu klientu, lai nepieļautu, ka SEB uzņemas tirgus cenu izmaiņu risku attiecīgajā darījumā, negūstot ne peļņu, ne zaudējumus starp abiem darījumiem, izņemot nolīgto komisiju, atlīdzību vai maksu; vai
- kā principāls, fiksējot attiecīgo darījumu savā grāmatvedības uzskaitē un uzņemoties tirgus cenu izmaiņu riskus, ko tas rada.

Liela apmēra darījumi var tikt sadalīti mazākos, un tos var izpildīt vairākās daļās, izmantojot vairāk nekā vienu šajā Politikā aprakstīto metodi.

Gadījumos, kad SEB rīkojas kā principāls un Labākās izpildes princips nav piemērojams, SEB var veikt savus darījumus pirms savu klientu darījumiem vai paralēli tiem, piemēram, izpildīt citu klientu darījumus, veikt riska pārvaldīšanas darījumus, vai atrast papildus likviditātes avotu tirgus uzturēšanas nolūkam, vai lai pārvaldītu savus riskus. Minētā darbība var ietekmēt klienta darījumam noteikto cenu.

4. Labākās izpildes principa piemērošana atbilstoši Klienta statusam

4.1. Privāts klients

Attiecībā uz Privātiem klientiem SEB ievēros Labākās izpildes principu, izņemot retos gadījumos, kad viņus iespējams uzskatīt par SEB darījumu partneriem (atbilstoši Darījumu attiecību kritērijiem, kas aprakstīti zemāk) un viņi nepaļaujas uz to, ka SEB aizsargās viņu intereses.

4.2. Profesionāls klients

Rīkojoties aģenta statusā (neatkarīgi no tā, vai tas ir tieši pieprasīts vai netieši noteikts, piemēram, izpildot liela apmēra rīkojumu, veicot vairākus saskaņotus (matched principal) darījumus), rīkojoties, pamatojoties uz formālām, portfeļu pārvaldības vai ieguldījumu konsultanta pilnvarām, vai kad SEB ir pienākums tā rīkoties saskaņā ar skaidri noteiktiem līguma noteikumiem, kas noslēgts ar attiecīgo klientu, SEB vienmēr ievēros Labākās izpildes principu attiecībā uz Profesionāliem klientiem.

Citos gadījumos (piemēram, SEB rīkojoties kā patiesam (nevis bezriskā) principālam, attiecīgi uzņemoties tirgus cenu izmaiņu risku darījumos), tas, vai SEB būs pienākums ievērot Labākās izpildes principu pret klientu, būs atkarīgs no tā, vai klients uzticas SEB, kas aizsargās viņa intereses, vai arī ir iespējams uzskatīt, ka SEB ir viņa tirgus darījumu partneris.

4.3. Darījumu attiecību kritēriji

ES Komisija ir ieviesusi "četrpaku" darījumu attiecību izvērtēšanas kritērijus, kurus ir iespējams izmantot, lai noteiktu, vai klients (Privāts klients vai Profesionāls klients) tiešām uzticas uzņēmumam konkrētajā darījumā, vai uzskata attiecīgo uzņēmumu par savu tirgus. Tie četri kritēriji, kuru izvērtējuma rezultātus SEB ņems vērā, ir:

- *Puse, kas uzsāk darījumu.* Ja klients ir iniciējis pakalpojumu uzsākšanu un izvēlējis SEB kā darījumu partneri, iespējamība, ka klients paļausies vispusīgi un pilnīgi uz SEB, būs mazāka, salīdzinot ar gadījumu, kad, piemēram, SEB būs ieteicis klientam attiecīgo darījumu, pamatojoties uz personīgo rekomendāciju. Šajā kontekstā klientam jāņem vērā, ka parasti SEB izplata pētījumus un/vai informāciju par ieguldījumu iespējām tirgos, kas tieši vai netieši norāda uz darījumu iespējamību, saviem klientiem. Ja vien darījums netiek noslēgts, balstoties uz iepriekš minēto, tad informācijas nodošana pati par sevi netiks uzskatīta par ieguldījumu pakalpojuma sniegšanas uzsākšanu.
- *Ierastā prakse attiecīgajā tirgū.* Dažos tirgos, piemēram, tādos kā ārpusbiržas atvasināto finanšu instrumentu un obligāciju tirgos, klienti var piekļūt dažādiem pieejamiem alternatīviem avotiem, iegūstot cenas no vairākiem darījumu partneriem. Šādos gadījumos ir mazāk ticams, ka klients uzticēsies SEB, lai aizsargātu savas intereses.
- *Relatīvie tirgus pārskatāmības līmeņi.* Daudzos gadījumos klients, kas vēršas pie SEB, būs tikpat labi informēts par tirgus apstākļiem kā SEB, vai pat labāk informēts - gadījumos, kad citi tirgus dalībnieki labprāt atklāj informāciju saviem klientiem, taču ne saviem konkurentiem. Minētajos gadījumos ir maz ticams, ka klients uzticēsies SEB.

- *Svarīga ir arī leģitimitāte sabiedrības sniegtā informācija klientam un abu savstarpējās līgumiskās attiecības: ja šie abi nosacījumi veicina tādu apstākļu, kādos SEB nebūs pienākums ievērot Labākās izpildes principu, ir mazāk ticams, ka klients uzticēsies SEB šādos gadījumos.*

Ja vien attiecīgajā situācijā nav bijušas atsevišķas vienošanās starp SEB un klientu, SEB darbinieki godprātīgi izvērtēs iepriekš minētos kritērijus, lai noteiktu, vai attiecīgais klients konkrētajā gadījumā uzticas SEB vai nē. Ja neviens no četriem kritērijiem nenorādīs uz pretējo, SEB pieņems, ka klients uzskata SEB par savu tirgus darījumu partneri, un attiecīgi SEB neievēros Labākās izpildes principa prasības, taču turpinās rīkoties klienta interesēs - godīgi, taisnīgi un profesionāli.

Tātad, ja SEB ir rīcības brīvība, izpildot atsevišķus darījuma nosacījumus, SEB jāievēro Labākās izpildes princips; turpretī, ja SEB nav šāda rīcības brīvības un/vai, ja SEB pilnībā uzņemas tirgus cenu izmaiņu risku attiecīgajā darījumā, tad ir mazāka iespēja, ka SEB būs jāievēro Labākās izpildes princips.

Šaubu gadījumā, kad SEB sniedz portfeļa pārvaldības pakalpojumus un pati izpilda rīkojumus, SEB vienmēr ievēros Labākās izpildes principu. Ja SEB nodos rīkojuma izpildi citām personām, SEB, saskaņā ar šīs Politikas 2.4. punkta noteikumiem, pieprasīs, lai persona, kurai tā nodevusi savu klientu darījumu izpildi (neatkarīgi no tā, vai tas ir SEB grupas uzņēmums vai ārējais uzņēmums), ievērotu Labākās izpildes principu.

Atšķirīgie scenāriji (5.3. punkts) un Produktu pielikumi ietver plašāku informāciju par Darījuma attiecību kritēriju praktisko izvērtēšanu.

5. Labākās izpildes principa ievērošana praksē

5.1. Privātie klienti

Labākās izpildes principa ievērošana attiecībā uz Privātiem klientiem nozīmē to, ka SEB ievēros minēto principu attiecībā uz kopējiem nosacījumiem, t.i., optimizējot gan darījuma cenu, gan izmaksas, kas radušās tiešā saistībā ar darījuma izpildi, tajā skaitā - izpildes vietas maksas, norēķinu maksas un citas maksas, kas maksājamas trešajām personām saistībā ar attiecīgo darījumu. Pārējie izpildes faktori, kas minēti iepriekš 3.1. un 3.2. punktā, tiks ņemti vērā, ciktāl tas palīdzēs SEB nodrošināt labāko iespējamo iznākumu klientam kopējās atlīdzības apmēra ziņā.

5.2. Profesionālie klienti

Labākās izpildes principa ievērošana attiecībā uz Profesionāliem klientiem nozīmē to, ka SEB ņems vērā visus izpildes faktorus un iepriekš 3.1 un 3.2. punktā minētos izpildes kritērijus, lai rastu iespēju izpildīt attiecīgo darījumu tādā izpildes vietā, kurā ir iespējams gūt labāko cenu attiecīgajā brīdī. Ikdienas apstākļos finanšu instrumenta konkrētā brīža cena būs

vissvarīgākais faktors, taču bieži nāksies saskarties ar potenciāli konfliktējošiem faktoriem, kas SEB būs jāņem vērā, piemēram, konfidencialitāte un cenas ietekmes samazināšana liela apmēra darījumos, labākā iznākuma sasniegšana nelikvīdos tirgos vai darījumu ātra izpilde strauji mainīgos tirgos. Šādos gadījumos SEB darbinieki godprātīgi, ņemot vērā darbinieku pieredzi un izvērtējot situāciju, attiecīgajā gadījumā izpildīs darījumu ar mērķi sasniegt vislabāko iespējamo rezultātu klientam.

5.3 Atšķirīgi scenāriji

Neņemot vērā iepriekšminēto, zemāk norādītie darījuma apstākļi noteiks, kā SEB veiks darījumus un kā tas ietekmēs Labākās izpildes principa ievērošanu.

5.3.1. Konkrēti klientu norādījumi

Gadījumos, kad klients dod SEB īpašus norādījumus par rīkojuma vai tā daļas izpildi, SEB centīsies izpildīt minētos norādījumus. Tiks uzskatīts, ka SEB ievēro Labākās izpildes principu uz attiecīgā darījuma norādījumos iekļautajiem nosacījumiem. Minētie norādījumi ietver rīkojumu veidus, kas nosaka darījuma izpildes laiku vai klienta mērķa cenu. Tomēr, ja attiecīgie norādījumi neaptver visus attiecīgā darījuma nosacījumus, SEB piemēros šīs Politikas noteikumus.

Līdz ar to, klienta dotie īpašie norādījumi var ietekmēt SEB spēju pilnībā ievērot šīs Politikas prasības, un rezultāts klientam varētu būt sliktāks nekā tad, ja nebūtu šie ierobežojošie norādījumi.

SEB darbinieki vienmēr pēc pieprasījuma pārrunās ar klientu norādījumus, kurus klients vēlas dot, vai ir devis SEB, to pamatotību un necentīsies dot klientam tādus ieteikumus, kas neatbilst klienta interesēm. Ja minētā jautājuma apspriešana netiks pieprasīta no klienta puses, SEB nevar garantēt, ka informēs klientu par to, ka klienta dotie norādījumi varētu būt pretēji viņa interesēm.

5.3.2. Rīkojumu apstrāde

- *Rīkojuma sadalīšana:* Ja vien puses nav vienojušās citādi, SEB ir tiesības sadalīt jebkuru rīkojumu vienā vai vairākos darījumos, kas izpildāmi atsevišķi, iespējams, atšķirīgās vietās. Ja piemērojams Labākās izpildes princips, tas tiks darīts attiecībā uz katru rīkojuma izpildi, kā arī attiecībā uz kopējo darījumu.
- *Izpildes secība:* Parasti SEB izpilda klienta rīkojumus, kuri ir līdzīgi, to saņemšanas secībā, izņemot gadījumus, kad tas nebūs iespējams rīkojuma specifikas, dominējošo tirgus apstākļu vai citu faktoru dēļ. Ja rīkojuma izpilde ir būtiski apgrūtināta, SEB pieliks saprātīgas pūles (taču negarantē to), lai atbilstoši informētu klientu brīdī, kad SEB ir kļuvis zināms par attiecīgajām grūtībām.

- *Apvienošana:* SEB var apvienot jebkuru klienta rīkojumu ar citu klientu rīkojumiem vai darījumiem, kurus tā izpilda savā vārdā, un ir tiesīga izpildīt tos kopā, taču SEB tā nerīkosies, ja attiecīgajā brīdī būs pamatoti paredzams, ka tas kopumā kaitēs visiem attiecīgajiem klientiem.
- *Apvienotu rīkojumu sadalīšana:* Ja SEB apvieno klientu rīkojumus, tad apvienotie darījumi tiks godīgi sadalīti starp attiecīgo klientu un citām personām, kuru intereses bijušas apvienotas. Visas iesaistītās puses saņems vienādu cenu, ja vien tas nebūs iespējams īpašu apstākļu dēļ, ko klients noteicis attiecībā uz cenu. Tādiem apvienotiem rīkojumiem, kuri tiks izpildīti tikai daļēji, apvienotie darījumi tiks sadalīti starp pusēm taisnīgi un objektīvi, un klientiem būs priekšroka salīdzinājumā ar SEB, ja minētajā apvienojumā būs iekļauti arī SEB pašas darījumi.
- *Noteiktais termiņš:* Izņemot gadījumus, kad ir skaidri noteikts rīkojuma izpildes termiņš, pamatojoties uz rīkojuma veidu, vai gadījumos, kad tas ir skaidri noteikts, rīkojuma došanas brīdī, katrs rīkojums būs derīgs tikai rīkojuma došanas dienā, un pēc tam tas vairs nebūs spēkā. Rīkojumi, kuri izpildāmi konkrētā tirgū un, kuri saņemti pēc attiecīgā tirgus darba laika, ja vien nav citādas vienošanās, paliks spēkā līdz nākamās tirdzniecības dienas beigām attiecīgajā tirgū.

5.3.3. Cenu pieprasījums (RFQ) un cenas, par kurām izpildāmi rīkojumi

Gadījumos, kad SEB apņemas piedāvāt cenu, kuru iespējams nekavējoties pieņemt (nevis sniegt norādi par iespējamo cenu tirgū), un neatkarīgi no tā, vai tā ir divpusēja kotācija vai tikai pirkšanas vai tikai pārdošanas cena, SEB rīkosies kā principāls, pilnībā uzņemoties tirgus cenu izmaiņu risku attiecīgajā darījumā. SEB piedāvātās cenas var atšķirties no tirgus cenām, un klientam ir jāizlemj, vai pieņemt, vai nepieņemt SEB piedāvātās cenas. Tādi paši noteikumi ir piemērojami gadījumos, kad SEB piedāvā cenas ar ārēji pieejamas elektroniskās platformas starpniecību, kuru nodrošina vai nu pati SEB, vai kāda trešā persona. SEB uzskatīs, ka visos minētajos gadījumos SEB ir klienta tirgus darījumu partneris, un SEB nebūs pienākuma ievērot Labākās izpildes principu.

SEB cenas būs iespējams pieņemt noteiktā laikposmā – ja vien minētais termiņš nav skaidri norādīts cenas piedāvāšanas brīdī, vai SEB informēs klientu par termiņa beigām. Ja klients vēlēšies akceptēt doto cenu pēc noteiktā termiņa beigām, SEB ir tiesības gan pieņemt attiecīgo rīkojumu, pamatojoties uz to ka klients ir apmierināts ar cenu, gan noraidīt to.

Lai informētu par cenām, par kurām ir iespējams veikt darījumus ar dažiem produktiem, SEB izmanto elektronisko platformu, izņemot gadījumus, kad minētā informācija jau ir skaidri sniegta veidā, kur klienti var akceptēt cenu uzreiz. Minētajos gadījumos tās ir tikai cenu norādes, par kurām SEB ir gatava (taču SEB nav pienākuma) izpildīt darījumus, kad izpildāmais rīkojums tiek

ievadīts attiecīgajā sistēmā. Šādos gadījumos SEB patur tiesības vēlreiz pārbaudīt cenu, lai noteiktu, vai starplaikā nav notikušas būtiskas cenas izmaiņas. Pieņemot lēmumu akceptēt darījumu, SEB, pēc saviem ieskatiem, var segt izmaksas pati, vai pieprasīt to segšanu klientam. SEB var novirzīt peļņu, kas radusies minēto cenu izmaiņu rezultātā, klientam, vai arī paturēt to pati. SEB noraidīs darījumus, kuram vēlreiz pārbaudot cenu, tā nav pieņemama.

5.3.4. Ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumi

Kad SEB piedāvā klientam ārpusbiržas atvasināto finanšu instrumentu cenu, tas parasti notiks, atbildot uz cenas pieprasījumu, un, saskaņā ar Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultātiem, SEB nebūs jāievēro Labākās izpildes princips. Tomēr, ja atsevišķi darījuma nosacījumi ir atkarīgi no tirgus cenas, SEB ievēros Labākās izpildes principu, piemērojot šo tirgus cenu. Tāpat arī, ja atvasinātā finanšu instrumenta cena daļēji ir atkarīga no risku pārvaldīšanas cenas darījumā, kuru SEB noslēdz ar trešajām personām, lai veiktu minēto darījumu, SEB uzskatīs, ka uz minēto riska pārvaldīšanas darījumu attiecas Labākās izpildes princips, jo klients uzticēsies tam, ka SEB minētajā gadījumā aizsargās klienta intereses.

6. Izpildes vietas / Darījumu partnera izvēle

Vērtējot rīkojumus, uz kuriem attiecas Labākās izpildes princips, un/vai portfeļu pārvaldības darījumus, SEB ņems vērā noteikumus par izpildes vietām un/vai trešajām personām (kas var ietvert citus SEB grupas uzņēmumus), kas minētas 3.3. punktā un attiecīgajā brīdī tai ir pieejamas, un izpildīs vienu vai vairākus rīkojumus ar mērķi, ievērot īpašos klienta dotos norādījumus un Labākās izpildes principu saskaņā ar šo Politiku.

SEB nodrošinās, ka ar attiecīgajiem produktiem saistītie dokumenti paredzēs iespēju savlaicīgi iegūt klienta piekrišanu izpildīt rīkojumus ārpus Regulētā tirgus, DTS vai OTS, un, ja šāda piekrišana ir iegūta, SEB patur tiesības izpildīt visu rīkojumu vai tā daļas iekšēji pret citu klientu rīkojumiem vai pašas SEB pozīcijām. Ja SEB šāda informācija ir jāpublicē, tad SEB periodiski publicēs apkopotus datus par šādiem darījumiem vietnē www.seb.lv/mifid.

SEB pēc saviem ieskatiem izvēlēsies izpildes vietas un trešās puses, ar kurām tā vienosies par rīkojumu izpildes kārtību, nolūkā uzlabot savu spēju ievērot Labākās izpildes principu saskaņā ar šo Politiku. Izdarot šādu izvēli, tā ņems vērā attiecīgās vietas vai darījuma puses tehniskās iespējas, cenas, izpildes ātrumu, likviditāti, norēķinu komplikētību, izmaksu un izdevumu apmēru, kā arī jebkādu publiski pieejamu informāciju, kuru attiecīgā pakalpojuma sniedzējs periodiski publicē par tā veiktajiem darījumiem. Galveno izpildes vietu, kurās SEB veic darījumus katrā no finanšu instrumentu klasēm, saraksts ir pieejams vietnē www.seb.lv/mifid.

7. Pārvaldības principi

SEB nodrošinās pasākumus, lai uzraudzītu un periodiski pārskatītu šīs Politikas darbību.

Pilnīga šīs Politikas un saskaņā ar to ieviestās kārtības pārskatīšana tiks veikta ne retāk kā reizi gadā. Jaunākā atjauninātā Politikas redakcija ir pieejama vietnē www.seb.lv/mifid.

8. Labākās izpildes principa piemērošanas pierādīšana

Ja klients vēlas saņemt pierādījumu tam, kā SEB ievēro Labākās izpildes principu attiecībā uz vienu vai vairākiem darījumiem, klientam ir jāinformē SEB par vēlmi saņemt skaidrojumu rakstveidā.

I PIELIKUMS

Finanšu instrumentu saraksts, uz kuriem attiecas Politika

(atbilstoši 'DIREKTĪVAS 2014/65/ES I PIELIKUMĀ «PAKALPOJUMU, DARBĪBU UN FINANŠU INSTRUMENTU SARAKSTI» C IEDAĻĀ «Finanšu instrumenti» noteiktajam)

- (1) Pārvedami vērtspapīri;
- (2) Naudas tirgus instrumenti;
- (3) Kolektīvu ieguldījumu uzņēmumu daļas;
- (4) Iespēju līgumi, regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, mijmaiņas līgumi, regulētā tirgū netirgoti procentu likmes nākotnes līgumi un jebkādi citi atvasināti līgumi, kas attiecas uz vērtspapīriem, valūtām, procentu likmēm vai ienesīgumu, emisijas kvotām vai citiem atvasinātiem instrumentiem, finanšu indeksiem vai finanšu rādītājiem un par ko var norēķināties ar fizisku piegādi vai skaidrā naudā;
- (5) Iespēju līgumi, regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, mijmaiņas līgumi, nestandardizēti nākotnes līgumi un jebkādi citi atvasināti līgumi, kas attiecas uz precēm un par ko jānorēķinās skaidrā naudā vai par ko var norēķināties skaidrā naudā pēc kādas puses izvēles cita iemesla nekā saistību nepildīšanas vai citādas izbeigšanas dēļ;
- (6) Iespēju līgumi, standartizēti nākotnes līgumi, mijmaiņas līgumi un jebkādi citi atvasināti līgumi, kas attiecas uz precēm un par ko var norēķināties ar fizisku piegādi, ja tos tirgo regulētā tirgū, daudzpusējā tirdzniecības sistēmā vai organizētā tirdzniecības sistēmā, izņemot vairumtirdzniecībā tirgotus enerģētikas produktus, ar ko tirgojas organizētā tirdzniecības sistēmā un par ko var norēķināties tikai un vienīgi ar fizisku piegādi;
- (7) Iespēju līgumi, standartizēti nākotnes līgumi, mijmaiņas līgumi, nestandardizēti nākotnes līgumi un jebkādi citi atvasināti līgumi, kas attiecas uz precēm un par ko var norēķināties ar fizisku piegādi, kas nav minēti šīs iedaļas 6. punktā, un kas nav paredzēti komerciāliem mērķiem, un kam ir citu atvasinātu finanšu instrumentu īpašības;
- (8) Atvasināti kredītriska pārvešanas instrumenti;
- (9) Finanšu līgumi attiecībā uz starpībām;
- (10) Iespēju līgumi, regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, mijmaiņas līgumi, regulētā tirgū netirgoti procentu likmes nākotnes līgumi un jebkādi citi atvasināti līgumi, kas saistīti ar klimatiskajiem mainīgajiem lielumiem, kravas vedmaksas likmēm, inflācijas līmeni vai citiem oficiāliem ekonomikas statistikas rādītājiem un par ko jānorēķinās skaidrā naudā vai par ko var norēķināties skaidrā naudā pēc kādas puses izvēles cita iemesla nekā saistību nepildīšanas vai citādas izbeigšanas dēļ, kā arī jebkādi citi atvasināti līgumi, kas saistīti ar aktīviem, tiesībām, saistībām, indeksiem un rādītājiem, kas šajā iedaļā nav nekur citur minēti un kam ir citu finanšu atvasinātu

instrumentu īpašības, ņemot vērā cita starpā to, vai tos tirgo regulētā tirgū, organizētā tirdzniecības sistēmā vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā;

- (11) Emisijas kvotas, kas sastāv no emisijas vienībām, kas atzītas par atbilstošām Direktīvas 2003/87/EK prasībām (Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma).

A pielikums: Akcijas

Ietvertie produkti:

- Akcijas
- Biržā tirgoti fondi (*ETF*)
- Citi kapitāla tirgus finanšu instrumentiem līdzīgi finanšu instrumenti

1. Ievads

Šajā pielikumā sniegta sīkāka informācija un pārskats par rīkojumu un cenas pieprasījuma apstrādes procesu, kā arī par to, kad un kā SEB nodrošinās Labākās izpildes principu attiecībā uz iepriekšminētajiem produktiem.

Šis pielikums jālasa kopā ar vispārējo AS “SEB banka” klientu rīkojumu izpildes politiku (Politika).

SEB var izpildīt darījumus, esot dažādos izpildītāja statusos, kā tas ir aprakstīts Politikā, t.i., kā aģents vai kā principāls. Ja SEB rīkojas kā principāls, ir svarīgi, lai klients ņemtu vērā, ka SEB paļaujas uz Darījumu attiecību kritēriju, kuri aprakstīti Politikas 4.3. punktā, izvērtēšanas rezultātiem. Pamatojoties uz tiem, SEB pieņems, ka klients uzskata SEB par savu tirgus darījumu partneri, kā rezultātā SEB var neievērot Labākās izpildes principa formālās prasības.

Lūdzu, ņemt vērā, ka uz citiem biržā tirgotiem produktiem, kas nav minēti šajā pielikumā attiecas E pielikums.

2. Rīkojumu/ cenas pieprasījuma apstrādes process

Klienti var izvēlēties veikt darījumus ar SEB, vai nu dodot rīkojumu veikt darījumu, vai iesniedzot cenu pieprasījumu (*RFQ*). Pēdējā minētajā gadījumā SEB norāda cenu, kuru klients var pieņemt vai arī nepieņemt.

Klienti parasti var veikt darījumus, izmantojot SEB apstiprinātos kanālus.

Turklāt dažos SEB grupas uzņēmumos Privātajiem klientiem papildus var būt saistošas vienošanās, kuru noteikumi atšķiras no šajā Pielikumā un Politikā noteiktajam vai papildina tās.

SEB pakalpojumu specifiskie komunikāciju veidi norādīti attiecīgā pakalpojuma noteikumos.

Ja SEB nav attiecīgās tirdzniecības vietas, kurā tirgo attiecīgo finanšu instrumentu, SEB, klientu rīkojumu izpildes nolūkā, drīkst izmantot citas ieguldījumu pakalpojumu sabiedrības, t.i., nodot klienta rīkojumu nesaistītai pusei tā izpildei, gadījumos, kad SEB rīkojas kā aģents.

Ja SEB nodrošina ieguldījumu pakalpojumu "rīkojumu izpilde klienta vārdā", tā veic darbības, lai pieņemtu finanšu instrumentu pirkšanas vai pārdošanas rīkojumus sava klienta vārdā. Šāds gadījums ir, piemēram, kad SEB ir tirdzniecības vietas dalībnieks un izpilda rīkojumus savā vārdā klientu uzdevumā, vai SEB saņem klienta rīkojumu un nodod to citam uzņēmumam izpildei.

SEB ir tiesības izpildīt rīkojumus tieši vai kādā tirdzniecības vietā (regulētā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā). Tādos tirgos, kuros SEB nav dalībnieks, SEB drīkst tirgot netieši caur citām ieguldījumu pakalpojumu sabiedrībām (piemēram, brokeriem), kuras ir konkrētās tirdzniecības vietas dalībnieki.

SEB ir tiesības izpildīt rīkojumus arī ārpus tirdzniecības vietas, ja klients tam ir devis skaidru piekrišanu. SEB var izpildīt rīkojumu ārpus tirdzniecības vietas kā Sistemātiskais internalizētājs. Izpildot klientu rīkojumus ārpus tirdzniecības vietas, SEB iesniedz pārskatus par darījumiem Apstiprinātai publicēšanas struktūrai (APS).

3. Kā SEB piemēro Labākās izpildes principu

Gadījumos, kad Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultāti vai citi nosacījumi rada SEB pienākumu ievērot Labākās izpildes principu saskaņā ar šo Politiku, ir piemērojami turpmāk minētie noteikumi.

Ja darījuma cenas tiek publicētas attiecīgajā tirgū, SEB parasti izvērtēs labākās izpildes iespēju attiecībā uz tām.

Zemāk ir uzskaitīti Labākās izpildes principa faktori atbilstoši to prioritātei, kas parasti tiks tiem piešķirta. Šie kritēriji tiks izvērtēti, analizējot to prioritāti atbilstoši katra darījuma apstākļiem.

- Cena parasti ir vissvarīgākais faktors, lai gan tā ir atkarīga no rīkojuma veida. Agresīvu rīkojumu cenai vienmēr būs prioritāte, savukārt pasīvu rīkojumu cenai būs mazsvarīga nozīme.
- Rīkojumu dziļumam tirgū būs mazsvarīga nozīme pasīvu rīkojumu gadījumā, savukārt agresīvu rīkojumu gadījumā – vidēji liela.
- Tirdzniecības apjomam nav nozīmes agresīvu rīkojumu gadījumā, turpretī pasīvu rīkojumu gadījumā tam ir ļoti svarīga nozīme.
- Aizkavēšanās (aizkavēšanās saziņā ar izpildes vietām) ir būtisks faktors agresīvu rīkojumu gadījumā, turpretī mazsvarīgs faktors - pasīvu rīkojumu gadījumā.

- Darījuma izmaksas (ārējās maksas) vienmēr būs pakārtotas cenai, taču tās būs vidēji svarīgas agresīvu rīkojumu gadījumā, un maznozīmīgas – pasīvu rīkojumu gadījumā.
- Vietas veids būs vidēji svarīgs agresīvu rīkojumu gadījumā, turpretī mazsvarīgs - pasīvu rīkojumu gadījumā.

Pasīvs rīkojums ir rīkojums, kas uzlabo likviditāti rīkojumu reģistrā (pirkšanas rīkojums par cenu, kas zemāka par labāko prasīto cenu vai pārdošanas rīkojums par cenu, kas augstāka par labāko piedāvāto cenu).

Agresīvs rīkojums ir rīkojums, kas samazina likviditāti rīkojumu reģistrā (pirkuma rīkojums par cenu, kas vienāda vai augstāka nekā labākā prasītā cena vai pārdošanas rīkojums par cenu, kas ir vienāda vai zemāka par labāko piedāvāto cenu).

B pielikums: Obligācijas, procentu likmju mijmaiņas līgumi, procentu likmju opcijas

Ietvertie produkti:

- Valdības obligācijas, citi fiksēta ienākuma vērtspapīri
- Procentu likmju mijmaiņas līgumi, Procentu likmju opcijas (Put un Call).
- Uz kredītu balstīti instrumenti parasti tādi, kuri tiek emitēti, vai kuriem piemīt risks, kas raksturīgs finanšu iestādēm, pašvaldībām, komercsabiedrībām.

1. Ievads

Šajā pielikumā sniegta sīkāka informācija par rīkojumu un cenas pieprasījuma apstrādes procesu, kā arī par to, kad un kā SEB nodrošinās Labākās izpildes principu attiecībā uz iepriekšminētajiem produktiem.

Šis pielikums jālasa kopā ar vispārējo AS “SEB banka” klientu rīkojumu izpildes politiku (Politika).

SEB var izpildīt darījumus, esot dažādos izpildītāja statusos, kā tas ir aprakstīts Politikā, t.i., kā aģents vai kā principāls. Ja SEB rīkojas kā principāls, ir svarīgi, lai klients ņem vērā, ka SEB var paļauties uz Darījumu attiecību kritēriju, kuri aprakstīti Politikas 4.3. punktā, izvērtēšanas rezultātiem. Pamatojoties uz tiem, SEB pieņems, ka klients uzskata SEB par savu tirgus darījumu partneri, kā rezultātā SEB neievēros Labākās izpildes principa formālās prasības.

2. Rīkojumu /cenas pieprasījuma apstrādes process

Klienti var izvēlēties veikt darījumus ar SEB, vai nu dodot rīkojumu veikt darījumu, vai iesniedzot cenas pieprasījumu (RFQ). Pēdējā minētajā gadījumā SEB piedāvā cenu, kuru klients var pieņemt vai nepieņemt.

Parasti klienti veic darījumus, izmantojot apstiprinātos SEB kanālus un

- piedāvātās cenas var būt individualizētas atbilstoši SEB izpratnei par klienta vajadzībām;
- visi rīkojumi tiks izpildīti godīgi un saskaņā ar zemāk norādītajiem izpildes principiem.

Cenas tiek iegūtas no dažādiem iekšējiem un ārējiem tirgus datiem, un tās tiek izplatītas klientiem, izmantojot SEB apstiprinātos kanālus.

Darījumi notiek ārpusbiržas tirgū (*OTC*), starp partneriem vai starp partneri un ieguldītāju. Tas nozīmē, ka nav viena galvenā darījumu reģistra par visu darījumu cenām attiecīgajā tirgū. Turklāt ļoti lielais nepabeigto vērtspapīru darījumu apjoms nozīmē, ka daži finanšu instrumenti var netikt pārdoti vairākas dienas, nedēļas vai pat mēnešus. Šādos gadījumos ir grūti precīzi noteikt, kāda ir patiesā cena darījumā ar attiecīgo finanšu instrumentu.

Gadījumos, kad SEB rīkojas kā principāls riska cenas darījumā un tādējādi uzņemas risku attiecībā uz darījumu, ko tā noslēgusi ar klientu, SEB, pamatojoties uz Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultātiem, neuzskata (ja vien nav nepārprotamas citādas vienošanās), ka tai ir pienākums ievērot Labākās izpildes principu attiecībā uz klientu. Šādos gadījumos klientam piedāvātā cena var iekļaut netiešās izmaksas, kas atspoguļo SEB darījuma partnera risku, tirgus risku, likviditātes risku un likumā noteiktās kapitāla prasības. Šie faktori ir raksturīgi SEB uzņēmējdarbības modelim, un uz tiem neattiecas Labākās izpildes princips, izņemot skaidri noteiktos gadījumos.

Ja darījumu cenas ir publicētas attiecīgajā tirgū, SEB izvērtēs labākās izpildes iespēju attiecībā uz tām.

3. Kā SEB piemēro Labāko izpildes principu

Gadījumos, kad Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultāti vai citi nosacījumi uzliek SEB par pienākumu ievērot Labākās izpildes principu saskaņā ar šo Politiku, ir piemērojami turpmāk minētie noteikumi.

Tā kā ir maz tādu izpildes vietu (piemēram, regulētie tirgi), kurās SEB var veikt finanšu instrumentu darījumus klienta vārdā par noteikto cenu, tad visvairāk darījumu tiks izpildīts ar SEB kā darījumu partneri, pamatojoties uz klientam piedāvāto cenu. Šī cena var atšķirties no citām tobrīd pieejamajām cenām, jo to var ietekmēt turpmāk minētie Labākās izpildes faktori un to relatīvais nozīmīgums katrā individuālajā gadījumā. Lai gan zemāk norādītie faktori ir uzskaitīti atbilstoši to relatīvajai prioritātei, kas parasti tiks tiem piešķirta, tiks izvērtēti dažādi kritēriji, analizējot to prioritāti atbilstoši katra individuālā darījuma apstākļiem.

- Cena – tā parasti būs vissvarīgākais faktors, taču tās apmēru noteiks tirgus risks (jo augstāks reitings, jo mazākas netiešās izmaksas un attiecīgi labāka cena), risks, kuru SEBam rada līdzīgi instrumenti, un likumā noteiktās kapitāla prasības, kas SEB ir jāievēro;
- Izpildes ātrums;
- Rīkojuma apmērs un veids (kas var ietekmēt cenu, atkarībā no apstākļiem);
- Izpildes (potenciāli svarīgāks faktors nekā cena nelikvīdā tirgū) un norēķinu iespēja;
- Iespējamā tirgus ietekme (var ietekmēt to, kādā veidā SEB izpilda darījumu - kā vienotu veselumu vai pa daļām);
- Ar darījuma izpildi saistītās izmaksas un riski;
- Finanšu instrumenta tirgus un veids (tirgus prakse attiecībā uz konkrēto instrumentu);
- Cita atlīdzība, kas ietekmē attiecīgā rīkojuma izpildi, piemēram, vai attiecīgajam instrumentam ir noteikta mainīga vai fiksēta procentu likme.

Lai noteiktu izpildes faktoru relatīvo nozīmīgumu, SEB izvērtēs turpmāk minētos aspektus:

- klienta, tostarp viņa klienta statuss, un darījumu partnera riska novērtējums saskaņā ar SEB klientu iekšējo risku novērtēšanas sistēmas rezultātiem (jo labāki risku novērtējuma rezultāti, jo mazākas netiešās izmaksas);
- klienta rīkojuma pamatā esošie apstākļi (piemēram, vai ir iesniegts cenas pieprasījums);
- finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas klienta rīkojums (attiecīgā instrumenta likviditāte); un
- izpildes vietas, kurās ir iespējams izpildīt klienta rīkojumu.

C pielikums: *FX* (valūtas maiņas atvasinātie finanšu instrumentu darījumi)

Ietvertie produkti:

- Valūtas maiņas nākotnes darījums (*FX Forward*)
- Valūtas mijmaiņas darījums (*FX SWAP*)
- Valūtu opciju darījumi

1. Ievads

Šajā pielikumā sniegta sīkāka informācija un pārskats par rīkojumu un cenas pieprasījuma apstrādes procesu, kā arī par to, kad un kā SEB nodrošinās Labākās izpildes principu attiecībā uz iepriekšminētajiem produktiem.

Šis pielikums jālasa kopā ar vispārējo AS “SEB banka” klientu rīkojumu izpildes politiku (Politika).

SEB var izpildīt darījumus, esot dažādos izpildītāja statusos, kā tas ir aprakstīts Politikā, t.i., kā aģents vai kā principāls. Ja SEB rīkojas kā principāls, ir svarīgi, lai klients ņem vērā, ka SEB var paļauties uz Darījumu attiecību kritēriju, kuri aprakstīti Politikas 4.3. punktā, izvērtēšanas rezultātiem. Pamatojoties uz tiem, SEB pieņems, ka klients uzskata SEB par savu tirgus darījumu partneri, kā rezultātā SEB neievēros Labākās izpildes principa formālās prasības.

2. Rīkojumu/cenas pieprasījuma apstrādes process

Klienti var izvēlēties veikt darījumus ar SEB, vai nu dodot tai rīkojumu veikt darījumu, vai iesniedzot cenas pieprasījumu (*RFQ*). Pēdējā minētajā gadījumā SEB piedāvā cenu, kuru klients var pieņemt vai nepieņemt.

Turklāt dažos SEB grupas uzņēmumos Privātajiem klientiem papildus var būt saistošas vienošanās, kuru noteikumi atšķiras no šajā Pielikumā un Politikā noteiktajam vai papildina tās.

Parasti klienti veic darījumus, izmantojot apstiprinātos SEB kanālus un

- piedāvātās cenas var būt individualizēts atbilstoši SEB izpratnei par klienta vajadzībām;
- individualizēšana var attiekties uz valūtu pāra veidu, cenu, apjomu un atjaunošanas biežumu;
- visi rīkojumi tiks izpildīti godīgi un saskaņā ar zemāk norādītajiem izpildes principiem.

Cenas tiek iegūtas no dažādiem iekšējiem un ārējiem tirgus datiem, un tās tiek izplatītas klientiem, izmantojot SEB apstiprinātos kanālus.

Gadījumos, kad SEB rīkojas kā principāls riska cenas darījumā un tādējādi uzņemas risku attiecībā uz darījumu, ko tā noslēgusi ar klientu, SEB, pamatojoties uz Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultātiem, neuzskata (ja vien nav nepārprotamas citādas vienošanās), ka tai ir pienākums ievērot Labākās izpildes principu attiecībā uz klientu. Šādos gadījumos klientam piedāvātā cena var iekļaut netiešās izmaksas, kas atspoguļo SEB darījuma partnera risku, tirgus risku, likviditātes risku un likumā noteiktās kapitāla prasības. Šie faktori ir raksturīgi SEB uzņēmējdarbības modelim, un uz tiem neattiecas Labākās izpildes princips, izņemot skaidri noteiktos gadījumos.

Ja darījuma cenas ir publicētas attiecīgajā tirgū, SEB izvērtēs labākās izpildes iespēju attiecībā uz tiem.

3. Kā SEB piemēro Labākās izpildes principu

Gadījumos, kad Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultāti vai citi nosacījumi rada SEB pienākumu ievērot Labākās izpildes principu saskaņā ar šo Politiku, ir piemērojami turpmāk minētie noteikumi.

Tā kā ir maz tādu izpildes vietu (piemēram, regulētie tirgi), kurās SEB var veikt valūtas maiņas atvasināto finanšu instrumentu darījumus klienta vārdā par noteikto cenu, tad visvairāk darījumu tiks izpildīts ar SEB kā darījumu partneri, pamatojoties uz klientam piedāvāto cenu. Šī cena var atšķirties no citām tobrīd pieejamajām cenām, jo to var ietekmēt turpmāk minētie Labākās izpildes faktori un to relatīvais nozīmīgums katrā individuālajā gadījumā. Lai gan zemāk norādītie faktori ir uzskaitīti atbilstoši to relatīvajai prioritātei, kas parasti tiks tiem piešķirta, tiks izvērtēti dažādi kritēriji, analizējot to prioritāti atbilstoši katra individuālā darījuma apstākļiem.

- Cena – tā parasti būs vissvarīgākais faktors, taču tās apmēru noteiks tirgus risks, risks, ko SEBam rada līdzīgi instrumenti, un likumā noteiktās kapitāla prasības, kas SEB ir jāievēro;
- Ar darījuma izpildi saistītās izmaksas un riski;
- Izpildes ātrums;
- Izpildes (potenciāli svarīgāks faktors nekā cena nelikvīdā tirgū) un norēķinu iespēja;
- Rīkojuma apjoms un veids;
- Iespējamā tirgus ietekme;
- Finanšu instrumentu tirgus veids; un
- Jebkādi citi apsvērumi, kuri uzskatāmi par atbilstošiem rīkojuma izpildei.

Lai noteiktu izpildes faktoru relatīvo nozīmīgumu, SEB izvērtēs turpmāk minētos aspektus:

- klienta, tostarp viņa klienta statuss, un darījumu partnera riska novērtējums saskaņā ar SEB klientu iekšējo risku novērtēšanas sistēmas rezultātiem (jo labāka risku vērtēšanas sistēma, jo zemākas netiešās izmaksas);
- klienta rīkojuma pamatā esošie apstākļi (piemēram, vai ir iesniegts cenas pieprasījums);
- finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas klienta rīkojums (attiecīgā instrumenta likviditāte); un
- izpildes vietas, kurās ir iespējams izpildīt klienta rīkojumu.

D pielikums: Fondu daļas

Ietvertie produkti:

- Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi (PVKIU; angl. *UCITS*)
- Alternatīvie ieguldījumu fondi (AIF)
- Citi atklāta tipa kolektīvie ieguldījumi

1. Ievads

Šajā pielikumā sniegta sīkāka informācija un pārskats par rīkojumu apstrādes procesu, kā arī par to, kad un kā SEB nodrošinās Labākās izpildes principu attiecībā uz iepriekšminētajiem produktiem.

Šis pielikums jālasa kopā ar vispārējo AS “SEB banka” klientu rīkojumu izpildes politiku (Politika).

2. Rīkojumu apstrādes process

Klienti var veikt darījumus ar SEB, vai nu dodot rīkojumu veikt darījumu vai pieņemot SEB klientu darījumu vadītāju piedāvājumus, vai izmantojot portfeļu pārvaldības līgumus.

Klients var sazināties ar SEB vai nu personīgi, vai izmantojot apstiprinātos SEB kanālus.

Visi rīkojumi un norādījumi par to norēķinu kārtību tiks pakļauti vairākām kontrolēm, piemēram, pirms to iesniegšanas SEB, tiks veikta bilances pārbaude, apstiprināšana u.c. Gadījumā, ja darījumā ir paredzēta valūtas maiņa, SEB vienosies par to ar klientu attiecīgajā brīdī. Ja un kad SEB būs pieņēmusi rīkojumu, tas tiks izpildīts pie pirmās iespējas, nosūtot minēto rīkojumu attiecīgajam fonda pakalpojumu sniedzējam izpildei. Tas tiks izdarīts vai nu tieši, vai ar trešās personas starpniecību, pa e-pastu, SWIFT, faksu vai citiem šim nolūkam paredzētiem kanāliem. Kad fonda pakalpojumu sniedzējs būs apstrādājis rīkojumu, informācija tiks apstiprināta SEB tieši vai ar tādas trešās puses starpniecību, kura organizēs norēķinus.

3. Kā SEB piemēro Labāko izpildes principu

Visi rīkojumi tiks pienācīgi izpildīti paredzētajā termiņā, kuru noteiks SEB. Šie izpildes termiņi var atšķirties no termiņiem, kurus noteikuši individuālo fondu pārvaldītāji, izņemot fondus, kuru darījumi tiek izpildīti ar SEB ieguldījumu pakalpojumu starpniecību, un informācija par tiem būs pieejama tīmekļa vietnē www.seb.lv vai internetbankā. Izpildes cenas būs individuālo fondu pārvaldības sabiedrības noteiktās cenas, ar noteikumu, ka tās ir saņemtas savlaicīgi minētajam nolūkam. Ja nav citādas vienošanās, rīkojums tiks izpildīts, pamatojoties uz neto aktīvu vērtību (NAV), ko attiecīgajā dienā noteicis attiecīgā fonda pārvaldītājs. Rīkojumi, kurus fonda pārvaldnieks saņems vai reģistrēs pēc izpildes termiņa beigām, tiks izpildīti saskaņā ar nākamās dienas NAV.

E pielikums: Citi ieguldījumu produkti

Ietvertie produkti:

- Biržā tirgoti produkti (*ETP*)
- Biržā tirgotās parādzīmes (*ETNs*), kotētas vai nekotētas, kuras bieži dēvē par strukturētiem produktiem
- Citi SEB Strukturēto produktu grupas produkti.

1. Ievads

Šajā pielikumā sniegta sīkāka informācija un pārskats par rīkojumu un cenas pieprasījuma apstrādes procesu, kā arī par to, kad un kā SEB nodrošinās Labākās izpildes principu attiecībā uz iepriekšminētajiem produktiem.

Šis pielikums jālasa kopā ar vispārējo AS “SEB banka” klientu rīkojumu izpildes politiku (Politika).

Papildus Politikai un šim pielikumam attiecīgo produktu emitents izsniedz papildus dokumentus, kuros sīkāk aprakstīta produkta specifikācija, cenas noteikšanas un tirdzniecības noteikumi.

SEB var izpildīt darījumus, esot dažādos izpildītāja statusos, kā tas ir aprakstīts Politikā, t.i., kā aģents vai kā principāls. Ja SEB rīkojas kā principāls, ir svarīgi, lai klients ņem vērā, ka SEB var paļauties uz Darījumu attiecību kritēriju, kuri aprakstīti Politikas 4.3. punktā, izvērtēšanas rezultātiem. Pamatojoties uz tiem, SEB pieņems, ka klients uzskata SEB par savu tirgus darījumu partneri, kā rezultātā SEB neievēros Labākās izpildes principa formālās prasības.

Biržā tirgoti vērtspapīri (*ETP*) ir vērtspapīri, kuru cenu nosaka kā atvasinātajiem finanšu instrumentiem un tos tirgo biržā par cenu, kas noteikta, balstoties uz citu ieguldījumu instrumentu cenām, tostarp izejvielu, valūtas un akciju cenām vai procentu likmi. *ETP* ietver *ETN* (biržā tirgoti parāda vērtspapīri) un *ETF* (biržā tirgotus fondus). Šis Pielikums neattiecas uz *ETF*, uz tiem attiecas A Pielikums.

ETN bieži raksturo kā nenodrošinātu, nesubordinētu parāda vērtspapīru (parādzīmju) veidu, kura vērtība balstās uz tirgus indeksa rezultātiem, atskaitot piemērojamo maksu, neparedzot kupona maksājumus un pamatsummas atmaksas aizsardzību, lai gan tiem var būt noteikti periodiski kuponi un to cena var būt noteikta attiecībā pret vienu vai vairākām individuālām akcijām. To pamatsumma var būt arī aizsargāta. *ETN* bieži tirgo regulētos tirgos, taču tos tirgo arī ārpusbiržas tirgos, uzņemoties darījumu pārskatu iesniegšanas pienākumu attiecīgajā tirgū. Minētās pārskatu iesniegšanas prasības neattiecas uz biržā nekotētiem *ETN*.

2. Rīkojumu/cenu pieprasījuma apstrādes process

Klienti var izvēlēties veikt darījumus ar SEB, vai nu dodot tai rīkojumu veikt darījumu, vai iesniedzot cenas pieprasījumu (*RFQ*). Pēdējā minētajā gadījumā SEB piedāvā cenu, kuru klients var pieņemt vai nepieņemt.

Parasti klienti veic darījumus, izmantojot apstiprinātos SEB kanālus un:

- piedāvātās cenas var būt individualizētas saskaņā ar SEB izpratni par klienta vajadzībām;
- visi rīkojumi tiks izpildīti godīgi un saskaņā ar turpmāk norādītajiem izpildes principiem.

Klienti drīkst veikt darījumus vai nu primārajā tirgū (ja emitents izplata produktu publiskajā piedāvājumā vai privātā piedāvājuma veidā), vai sekundārajā tirgū.

Publiskajā piedāvājumā SEB piedāvās attiecīgo produktu noteiktajā piedāvājuma termiņā, kurā tā pieņems rīkojumus no klientiem par fiksētu cenu.

Privātā piedāvājuma gadījumā klienti var iesniegt rīkojumus par fiksētu cenu, nenorādot galīgos nosacījumus.

Sekundārajā tirgū SEB var atpirkt vai piedāvāt pārdošanai pašas emitētās parādzīmes. Šādi darījumi parasti notiek, balstoties uz klientu rīkojumiem, un tie tiek veikti, SEB rīkojoties kā principālam, un tās tirgo ārpusbiržas tirgos (*OTC*). Tā kā parasti šos produktus tirgo biržā, SEB būs pienākums iesniegt pārskatus par *OTC* darījumiem.

SEB parasti rīkojas kā aģents, ja tiek izplatīti citu emitentu emitētie produkti.

Produktus, kuri tiek izplatīti privātā piedāvājumā, parasti netirgo regulētā tirgū, un attiecīgi uz minētajiem produktiem neattiecas pārskatu iesniegšanas pienākums, lai gan gadījumos, kad tos tirgo biržā, būs spēkā pārskatu iesniegšanas pienākums.

Gadījumos, kad SEB rīkojas kā principāls riska cenas darījumā un tādējādi uzņemas risku attiecībā uz darījumu, ko tā noslēgusi ar klientu, SEB, pamatojoties uz Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultātiem, neuzskata (ja vien nav nepārprotamas citādas vienošanās), ka tai ir pienākums ievērot Labākās izpildes principu attiecībā uz klientu. Šādos gadījumos klientam piedāvātā cena var iekļaut netiešās izmaksas, kas atspoguļo SEB darījuma partnera risku, tirgus risku, likviditātes risku un likumā noteiktās kapitāla prasības. Šie faktori ir raksturīgi SEB uzņēmējdarbības modelim, un uz tiem neattiecas Labākās izpildes princips, izņemot skaidri noteiktos gadījumos.

Ja darījumu cenas ir publicētas attiecīgajā tirgū, SEB parasti lemj par labākās izpildes principu attiecībā uz tām.

3. Kā SEB piemēro Labāko izpildes principu

Gadījumos, kad Darījumu attiecību kritēriju izvērtēšanas rezultāti vai citi nosacījumi rada SEB pienākumu ievērot Labākās izpildes principu saskaņā ar šo Politiku, ir piemērojami turpmāk minētie noteikumi.

Zemāk minētie izpildes faktori tiek ņemti vērā attiecībā uz visiem darījumiem, lai gan to relatīvais nozīmīgums var atšķirties atkarībā no tirgotā produkta un tā pamatā esošo instrumentu likviditātes.

Klientam piedāvātā cena vai cena, par kuru SEB ir izpildījis klienta darījumu, var atšķirties no citām tobrīd pieejamajām cenām, jo tās ietekmēs turpmāk minētie faktori un to relatīvais nozīmīgums katrā individuālajā gadījumā. Lai gan minētie faktori ir uzskaitīti atbilstoši to relatīvajai prioritātei, kas parasti tiks tiem piešķirta, tiks izvērtēti dažādi kritēriji, analizējot to prioritāti atbilstoši katra individuālā darījuma apstākļiem.

Sekundārajā tirgū darījumus veic kā atpirkšanas vai SEB piedāvājumu veikt darījumu ar klientu vai neatkarīgu izplatītāju.

Darījumi tiek veikti ārpusbiržas tirgos (OTC), tas nozīmē, ka nav viena reģistra par visām šo produktu darījumu cenām. Turklāt sliktā likviditāte nozīmē, ka daži vērtspapīri var netikt pārdoti vairākas dienas, nedēļas vai pat mēnešus. Šādos gadījumos ir grūtāk precīzi noteikt, kāda ir patiesā cena darījumā ar attiecīgo vērtspapīru. Cenas tiek izplatītas klientiem, izmantojot SEB apstiprinātos kanālus.

- Cena – tā parasti būs vissvarīgākais faktors, un darījumiem primārajā tirgū to noteiks emitents. Ja emitents ir SEB, tad cena ietver darījuma izmaksas un SEB finansēšanas izmaksas, kā arī izmaksas, kas saistītas ar attiecīgā produkta atvasināto instrumentu aspektiem. Atvasinātos instrumentus parasti iegādājas no citiem tirgus dalībniekiem, balstoties uz labākās cenas piedāvājumu. Ja darījumiem sekundārajā tirgū ir publicētas cenas, parasti SEB ņems tās vērā, izvērtējot labākās izpildes iespējamību;
- Pēcpārdošanas pakalpojums, iespējamā pozīcijas slēgšanas cena, vērtēšanas un nodrošinājuma izmaksas;
- Attiecīgā finanšu instrumenta tirgus veids (tirgus prakse attiecībā uz attiecīgo instrumentu);
- Izpildes ātrums;
- Izpildes un norēķinu iespēja (iespējams, svarīgāks aspekts nekā cena nelikvidā tirgū);
- Iespējamā tirgus ietekme (var ietekmēt to, kādā veidā SEB izpilda darījumu - kā kopumu vai kā izpildi pa daļām); un
- Jebkādi citi apsvērumi, kuri uzskatāmi par atbilstošiem rīkojuma izpildei.

Lai noteiktu izpildes faktoru relatīvo nozīmīgumu, SEB izvērtē turpmāk minētos aspektus:

- klienta, tostarp viņa klienta statuss un darījumu partnera riska novērtējums saskaņā ar SEB klientu iekšējo risku novērtēšanas sistēmas rezultātiem (jo labāka risku vērtēšanas sistēma, jo mazākas netiešās izmaksas);
- klienta rīkojuma pamatā esošie apstākļi (piemēram, vai ir iesniegts cenas pieprasījums);
- finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas klienta rīkojums (attiecīgā instrumenta likviditāte); un
- izpildes vietas, uz kurām ir iespējams novirzīt klienta rīkojumu.